

Kvalitní knihy v malém nákladu: šité vazby V4 a V8 – v Tigrisu již od deseti výtisků

Dnešní doba nabízí autorům více tvůrčí svobody. Na knižním trhu se objevuje více titulů, ale ruku v ruce s oním trendem klesají tiskové náklady knih. Ve velkých nákladech se tisknou jen bestsellery, ale i jejich dotisky mají náklad o pár nul menší. Jaká je a možnost zhotovit knihu s kvalitní šitou vazbou pouze v několika kusech?

🔗 Inspirující ukázky dokončujícího zpracování malonákladových knih elegantní klasickou šitou knižní vazbou.
🔗 Použití ICC profilů zaručí shodu barev ofsetu i digitálu. 🔗 Publikace Sklo představuje kvalitu tisku i vazby.

Potřeba vytisknout knihu v malém nákladu může být velmi různorodá. Kusové množství jednodušší brožurky zpravidla vyřeší vazba V2. Šitá vazba a tedy opravdová kniha v tvrdých deskách, vyžaduje přeci jen větší přípravu jak v úvodu technologického plánování zakázky, tak i v realizaci jednotlivých výrobních operací. Proto je velmi obtížné šitou vazbu knih v malonákladu vůbec použít.

Malonákladová produkce versus knižní výroba?

Jak na tuto situaci reaguje knižní výroba? Klasické books-house provozy, zaměřující se na klasický tisk a knihařskou vazbu, se orientují na náklady zhruba od 1000 ks knih výše. Jejich cenová obchodní politika je nasazena na tuto produkci, jejich výroba umí chrlit knihy v těchto velkých nákladech. Seřídít výrobní linku na menší náklady není pro takové provozy rentabilní. Ani z hlediska času přípravy při změně zakázky, ani díky uvažované makulatuře na rozjezd. Z důvodu právě velké makulatury a z důvodu principu vazby šitých knih z falcovaných složek nepřipadá v úvahu ani zpracování archů z digitálního tisku, kde se většinou pracuje s formátem tiskového archu A3++. Což je pro tyto skládací stroje malý a nevhodný formát.

Tlak na print on demand v oblasti knih samozřejmě je. A je také poptávka po těchto službách. S tiskem jako takovým problém není – digitální stroje jsou dnes na velmi dobré kvalitativní úrovni. Jak v barvě, tak samozřejmě v černobílém provedení knih. Co ale vazba, další to zásadní prvek knihy?

Vazba V2 už požadavkům nestačí...

V nejlevnějším provedení se používá klasická papěrbacková V2 vazba. Je nejrychlejší a mnoho tiskáren i reprocenter disponuje lepičkou schopnou tyto vazby dělat. Nevýhodou je hlavně omezená životnost vazby V2 a nepohodlné listování knihou. Díky pevně splepenému, neohebnému hřbetu se kniha nikdy plně nerozevře a pokud ji otevřete „hrubou silou“, tlakem na hřbet zevnitř, brzy začnou listy vypadávat...

Další obvykle používanou knižní vazbou jsou šité vazby V4 (měkké desky) a V8 (tvrdé desky). Ty je ale problém v malonákladu vyrobit, protože klasické šicí linky jsou stavěny na produkci z falcovaných složek. Tudíž tiskové archy B2 a větší, které digitální tisk většinou neumí produkovat, a větší objemy – viz již zmíněné charakteristiky.

Mnoho firem poskytujících knižní malonáklad, nebo i řada producentů fotobooksů, tištěných v podstatě kusově, tento problém řeší třeba „fa-

lešnou“ V8 vazbou, které by se dalo klidně říkat V2V8. Znamená to, že se vlepí V2 lepený blok do tvrdých desek a kniha na první pohled působí jako ta nejlepší šitá kniha v pevných deskách. Bohužel, již při prvním listování se projeví tuhost splepeného bloku a horší listování, než je čtenář u klasické knihy v pevných deskách vůbec zvyklý.

Tigris – jen samé výhody...

Digitální tiskové stroje umí posnášené archy rovnou tisknout ve správném pořadí, jaké šicí linka potřebuje. Vyřazení stran před tiskem probíhá podobně jako u ofsetu, jen se spíše používá více-produkce menších formátů pod velikost B5 na tiskovém archu.

Pokud potřebuje zakázku na šitou vazbu ofsetová tiskárna, musí dodat tiskové archy „na volno“. Neposkládané do složek. Z tohoto důvodu mají v Tigrisu i první šestivězovou snášečku v České republice. Před šitím provedou v knihárně rozřezání archů na dvojlisty a posnášení dle správného pořadí před šitím. Jak je patrné z daného řešení, je nutná technologická informovanost mezi dodavatelem tisku a knihvazárnou z hlediska plánování ještě před započítáním vlastních tiskových prací! Veškerá produkce musí být správně připravena z hlediska počtu stran na finální složku a tedy tisku i šití. Tisk musí být připraven podle stejného vyřazovacího algoritmu stran, jako je následně podle něj naprogramována šička při řazení dvojlistů do složek při šití.

Způsob vazby po dvojlistech má další výhodu pro ofsetový tisk. Dovoluje vhodným vyřazením dvoustran na barevné a černobílé archy optimalizovat cenovou kalkulaci tisku. Už se například kvůli jednomu barevnému obrázku u 16 stránkové finální složky nemusí všech těchto 16 stran tisknout barevně. Stačí shromáždit barevné dvojlisty k sobě na barevně produkovaný arch a zbytek tisknout černobíle – tudíž logicky levněji.

Díky konstrukci přední části šicí linky je dosaženo minimální makulatury. Linka snadno a velmi kvalitně falcuje jednotlivé dvojlisty a kompletuje je

🔗 Vybavení linky šité vazby v tiskárně Tigris garantuje vysokou kvalitu zpracování – hlavní technologické uzly: deskovačka, snášečí zařízení, šicí linky, trojřez a zavěšovací stroj.

- 🕒 Typy vazeb publikací s detaily upevnění složek: V2 lepená, „falešná“ vazba V8, šitá V4, šitá V8.
- 🕒 Otevřená kniha s vazbou V8. 🕒 Otevřená kniha s tzv. falešnou vazbou V8 (V2 všitá do tvrdých desek).

do složek. Takto provedená a našitá složka je pak velmi tenká a blok knihy je opravdu kvalitní. Navíc s dvojlistem se ve výrobě i daleko jednodušeji manipuluje.

Podřízeno rychlým přípravám

Celá technologie vazby knih je kromě šití složená ještě z dalších operací. Tigris vsadil na technologii, které neposkytují výkon velkých knihařských linek, ale garantují rychlou změnu typu zakázky a kvalitní provedení. Což je pro malonákladovou produkci zásadní. Samozřejmě i zde je část procesů automatizována, nikoliv však na úkor přípravných časů. Protože se celý projekt knihvazárny točí kolem rychlosti, najdete aktuální kontakt na internetové adrese www.ExpresniKniharna.cz. V praxi slovo Expresní znamená, že hotové knihy u šitých vazeb opouští výrobu do 3–5 dnů od dodání zakázky k vazbě.

Knihy na klíč

Firma Tigris v podstatě svůj projekt expresní tiskárny vystavěla jako zásadní rozšíření svého stávajícího expresního digitálního tisku. Proto je schopna garantovat výrobu knih malonákladem od počátečního dtp, přes tisk až po vazbu. Hlavní kapacita výroby je ovšem určena zákazníkům

z polygrafické branže ke kooperaci vazeb. Tigris si zakládá na dobrém jméně a poctivém přístupu ke všem zákazníkům. Takže obrátili se na firmu koncový klient neznalý typografie a dtp s knihou „dědečkových vzpomínek“, grafik nebo autor publikace menšího nákladu při vysoké kvalitě – s dodáním v pdf, nebo třeba ofsetová či digitální tiskárna s prosbou o zhotovení šité knižní vazby, odpověď vždy zní: „Ano, umíme!“

Úspěch malonákladu

Záměr poskytnout trhu tuto technologii reflektuje obecné trendy. Dokonce se dá říci, že malonákladová knižní produkce firmy Tigris může být paradoxně zajímavá pro autory elektronických knih. Ono prodávat po internetu jen data, tedy obsah pro čtečky, je určitě fajn, ale ten pocit, když můžete vzít do rukou opravdovou knihu, ten jen tak nezmizí. A udělat si k e-knize i pár kusů, poctivě vytištěných a svázaných knih, jde ruku v ruce s tvůrčí svobodou publikování. Alternativně se tak mohou doplňovat obě technologie navzájem. Vždyť ani televize nevyhubila rádio a internet nevyhubil televizi... Úspěch je tedy v nalezení symbiózy možností, v poskytované kvalitě služby a výrobku, v expresním vyhoštění a v uspokojení zákazníka.

Perličky z produkce Tigrisu

Publikační svoboda sebou nese velkou různorodost zpracovávaných témat. Za dobu, kdy se ve firmě Tigris věnují print on demand produkci knih, se její pracovníci setkali s různými zajímavostmi. Jak z hlediska obsahu knihy, tak i v provedení.

Kupříkladu zákazník požadoval vytisknout padesát knih, ale každá kniha byla personalizovaná. Pikantní na tom bylo to, že obsahem knihy byly básně a navíc básně opěvující konkrétní ženu v textu každé z básní. Díky personalizaci knihy na konkrétní osobu tak vznikla sada padesáti různých knih, s básněmi opěvujícími konkrétní ženu, kterou autor tímto dílem obdaroval. Inu, opravdu pěkný harém...

V rámci další zakázky pro vášnivě čtenáře a sběratele knih Julese Verna pracuje momentálně Tigris na „replikách“ originálních starých verneovek, vyráběných s dvoubarevnou knižní ražbou do plátěného potahu desek a se zlatou ořízkou (boční zlatění stran bloku knihy dokola). Včetně ukládací krabičky (boxu) pro každou knihu.

Jiná publikace byla pro zákaznici, která napsala knihu o zdravé výživě, ale bála se velkého nákladu a neznalosti skutečného odbytu knihy. Tigris uzpůsobil výrobu tak, že jí tiskne knihy na zakázku na cca 2–3 měsíce dopředu, do vyprodání momentálních zásob. Tím obchází běžnou praxi klasického nakladatelství, které v honbě za co nejnížší výrobní cenou (a tím často „přestřeleného“ zvyšování nákladu) pak knihy vyprodává pod cenou a se ztrátou pro nakladatele do prodejen levných knih.

Je zajímavé, že jednu „nejčtenější“ knihu si nakonec Tigris vyrobil před koncem roku sám pro sebe (tedy pro své klienty). Jednalo se o poctivou knihu v tvrdých knižních deskách, s trnkovou náplní léčivého typu, důmyslně ukrytou v samotném bloku knihy. S výrazným heslem: „Jsou témata, která digitální čtečka knih stejně nikdy nepojme...“ :)

V. KOLENSKÝ